

EUROPEAN REFORMS BULLETIN 2017 No 2

Indexed & Shared by:

European Reforms Bulletin

2017

scientific peer-reviewed journal

No. 2

Founded and edited by Centre for European Reforms Studies, a.s.b.l. Grand Duchy of Luxembourg (Registre de commerce et des sociétés, Luxembourg, F 10.340, siège social: L-1541 Luxembourg, 36, boulevard de la Fraternité).

Tel.: +352661261668

e-mail: bulletin@email.lu

http://cers.eu.pn/bulletin.html

Editorial board: Yeskov S. (D.Sc., Assoc. Prof., Luxembourg, editor-in-chief), Zaiets O. (PhD, Assoc. Prof., Luxembourg, deputy editor), Dymarskii Ia. (D.Sc., Prof., Russian Federation), Kaluzhniy R. (D.Sc., Prof., Ukraine), Karchevskiy N. (D.Sc., Prof., Ukraine), Korystin O. (D.Sc., Prof., Ukraine), Kretova A. (PhD, Russian Federation), Nedodaieva N. (D.Sc., Prof., Israel), Rozovskiy B. (D.Sc., Prof., Ukraine), Zabłodska I. (D.Sc., Prof., Ukraine).

European Reforms Bulletin is an international, multilingual (English, Ukrainian, Russian), scholarly, peer-reviewed journal, which aims to publish the highest quality research material, both practical and theoretical, and appeal to a wide audience. It is an official bulletin of the Centre for European Reforms Studies and is published 4 times a year (quarterly). It includes articles related to legal and economic issues of reforms in European Union and Europe-oriented countries, including efficiency and experience of these reforms, comparative studies on all disciplines of law, cross-disciplinary legal and economic studies, and also educational issues. It welcomes manuscripts from all over the world, in particular from countries which made European choice recently. It accepts articles from professional academics, researchers, experts, practitioners and PhD students.

Responsibility for the accuracy of bibliographic citations, quotations, data, facts, private names, enterprises, organizations, institutions and government bodies titles, geographical locations etc. lies entirely with authors. All the articles are published in author's edition. Authors must accept full responsibility for the factual accuracy of the data presented and should obtain any authorization necessary for publication. The editorial board and the Centre for European Reforms Studies do not always share the views and thoughts expressed in the articles.

The editorial board reserves the right to refuse any material for publication and advises that authors should retain copies of submitted manuscripts and correspondence as material cannot be returned. Final decision about acceptance or rejection rests with the editor-in-chief and editorial board. By submitting an article for publication author declares that the submitted work is original and not being considered elsewhere for publication and has not been published before.

Recommended for publication by the Centre for European Reforms Studies (protocol of the general meeting No. 10 28.02.2017)

© European Reforms Bulletin, 2017

© Authors of articles, 2017

Table of contents

Bondarenko E.G. Features of the beginning of pre-trial investigation on the fact of committing serious bodily injuries that caused the death of the victim	2
Demidov I.I. The main directions of the prosecutor's supervision of controlled delivery, controlled and operational procurement of goods, items and substances	7
Ignatyuk O.V. Ways of improving the use of the results of operative-search activities and secret investigative (search) actions during the proceedings	12
Karpenko K.K. Organization of information exchange between the Motor (Transport) Insurance Bureau of Ukraine and the National Police of Ukraine through the use of data of the Unified Centralized Database of MTIBU contracts of compulsory motor insurance	22
Kozachenko A.I. The essence of criminal procedural guarantees of confidential cooperation and its functional purpose	26
Marchenko A.A. Principles of criminal proceedings against minors: problems of current criminal-procedural legislation of Ukraine	34
Nikitchenko V.V. Reforming the Institute of Advocacy of Ukraine: current state and development prospects in the context of implementing the recommendations of the European Union	41
Svintsitskaya O.P. Foreign Experience in Trafficking Investigation	46
Vasylynychuk V., Bilous R.V. Opposition of authorized subdivisions to illegal enrichment with using modern technologies	50

Organization of information exchange between the Motor (Transport) Insurance Bureau of Ukraine and the National Police of Ukraine through the use of data of the Unified Centralized Database of MTIBU contracts of compulsory motor insurance

Karina K. Karpenko

Graduate student of administrative law and administrative procedure
Odessa State University of Internal Affairs, Ukraine
e-mail: karina.konstantinovna@inbox.ru

Abstract: The article examines the issues of improving the implementation of external control of insurers by MTIBU. Creation of a new Centralized database of the Motor (Transport) Insurance Bureau of Ukraine (CBD MTIBU). To date, it is extremely important to implement activities aimed at integrating the MTIBU and the information databases of the National Police of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. Prevention of abuses on the market of compulsory civil liability insurance for land transport owners and expansion of information interaction.

Particular attention is paid to the organization of information exchange between MTIBU and the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, through the use of data from the Centralized MTIBU database by the National Police of Ukraine for monitoring the availability of motor vehicle insurance contracts for vehicle owners.

Also, there are proposed ways to improve the implementation of external control of insurers by MTIBU, which is implemented through the process of creating a new Centralized Database of the Motor (Transport) Insurance Bureau of Ukraine (MTSBU). To date, it is extremely important to implement measures aimed at integrating the MTIBU and the information databases of the National Police of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.

Keywords: insurance, vehicle, insurance risk, insurance payment, injured, traffic accident, database.

В Україні до проблеми протидії правопорушенням у сфері страхування неодноразово зверталися провідні вітчизняні вчені та практичні працівники правоохоронних і контролюючих органів, серед них: В. Симоненко, Л. Кириченко, О. Кальман, В. Бровкін, П. Андреев, Т. Корнякова, В. Семенюк, П. Хукаленко, М. Бариніна-Закірова, І. Стефанюк, Г. Черненко, С.С. Чернявський, М. Волонтирська та ін. Незважаючи на досить велику кількість публікацій, а також враховуючи останні зміни, що відбулися в законодавстві з даної проблематики, питання протидії кримінальним правопорушенням у сфері страхування потребують додаткового розгляду.

Метою статті є розгляд теоретичних засад удосконалення механізму взаємодії органів Національної поліції України і органів, які контролюють сферу обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у протидії кримінальним правопорушенням, в тому числі шахрайству під час страхування транспортних засобів.

Взаємодія і координація мають багато спільного, оскільки здійснюються для забезпечення узгодженої діяльності різних організаційних структур задля ефективного здійснення поставлених перед ними завдань у межах спільної мети. Так, координація дій Моторно (транспортного) страхового бюро України (далі – МТСБУ) та страховиків-членів необхідна при розгляді справ щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів зазначеної категорії осіб. [1] При розгляді таких справ з'ясовується ситуація скоєння ДТП, встановлюються винуватці ДТП їх страхове забезпечення тощо.

У процесі здійснення захисту потерпілих МТСБУ вступає у внутрішню та зовнішню взаємодію. Внутрішня взаємодія здійснюється між страховиками-членами МТСБУ. Так, генеральний директор забезпечує взаємодію структурних підрозділів МТСБУ та його учасників при розгляді справ по відшкодуванню збитків; розподіляє обов'язки між працівниками МТСБУ та координує їх діяльність тощо.

Про зовнішню взаємодію слід говорити тоді, коли Моторно (транспортне) страхове бюро України взаємодіє із іншими міжнародними органами, органами державної влади та місцевого самоврядування тощо. Наприклад, Моторно (транспортне) страхове бюро України взаємодіє з Кабінетом Міністрів України в питаннях розроблення і здійснення програм економічного розвитку обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів України.

Взаємодію Моторно (транспортного) страхового бюро України з іншими суб'єктами можна також поділити залежно від терміну на постійну і тимчасову.

Постійна взаємодія здійснюється у випадках, коли чинним законодавством передбачено виконання певних дій спільно з страховиками-членами МТСБУ. Тимчасова взаємодія здійснюється у випадках, коли виникає необхідність, є відповідні підстави. Так, Моторно (транспортне) страхове бюро України взаємодіє з правоохоронними органами в разі порушення законодавства.

МТСБУ активно співпрацює з Національною поліцією України у сфері запобігання зловживанням на ринку обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та розширення інформаційної взаємодії. Факти викриття Одеським управлінням СБУ злочинного угруповання, що займалось виготовленням та розповсюдженням фальшивих полісів ОСЦПВ яскраво доводять необхідність вжиття додаткових заходів для припинення та попередження правопорушень на ринку ОСЦПВ. Високий рівень якості підробок значно ускладнює процес перевірки полісу ОСЦПВ працівниками Національної поліції.

У свою чергу МТСБУ надає інформаційну, консультаційну та експертну допомогу працівникам Національної поліції в розслідуванні кримінальних проваджень за фактами шахрайства та підроблення страхових документів. Правова основа цих суспільних відносин виходить зі змісту ст. 56 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» інформаційна взаємодія підрозділів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб та громадян полягає у зобов'язанні безоплатно надавати на запит страховиків та МТСБУ інформацію, якою вони володіють, у тому числі конфіденційну, з обмеженим доступом та таку, що містить персональні дані, що пов'язана з страховими випадками з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності або з подіями, що були підставою для подання потерпілими вимог про відшкодування шкоди МТСБУ. Територіальні органи Міністерства внутрішніх справ України також надають безоплатно страховикам та МТСБУ на їх запити відомості про реєстрацію транспортних засобів, з власниками яких ці страховики укладають договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, а органи Національної поліції - відомості про дорожньо-транспортні пригоди, що мали місце. [2] Страховики зобов'язані надавати органам відповідних підрозділів Національної поліції на їх запити відомості про укладені, недійсні та ті, що припинили свою дію, договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

Форми взаємодії ґрунтуються: по-перше, проведенні виїзних семінарів за участю працівників МТСБУ в кожному з регіональних управлінь Національної поліції; по-друге, підготовки методичних та довідкових матеріалів з проблемних питань обігу полісів обов'язкового страхування; по-третє, проведення відповідних теоретичних та практичних занять та наданні консультативної допомоги, у питаннях обов'язкового страхування автотранспорту, при оформленні ДТП та складанні протоколів про адміністративне порушення.

Особливу увагу необхідно приділили питанням організації обміну інформацією між МТСБУ та МВС України, можливості використання даних Єдиної централізованої бази даних МТСБУ співробітниками Національної поліції України для здійснення контролю за наявністю у власників транспортних засобів договорів обов'язкового автомобільного страхування.

У відповідності до ст. 53 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» на органи Національної поліції України покладаються обов'язки щодо перевірки та контролю обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності. Посадові особи відповідних підрозділів Національної поліції, що мають право здійснювати контроль за дотриманням правил дорожнього руху, перевіряють документи водія транспортного засобу, які підтверджують наявність чинного договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності. [2]

Також аналогічний обов'язок згідно з ст. 54 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» покладений на органи Державної прикордонної служби України щодо перевірки обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності при перетинанні транспортним засобом державного кордону України. Посадові особи відповідних органів Державної прикордонної служби України здійснюють перевірку наявності чинного на території України договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, які перетинають державний кордон України, незалежно від належності та місця реєстрації транспортного засобу. Якщо водій транспортного засобу при в'їзді на територію України не може пред'явити документ, який підтверджує наявність чинного на території України договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, подальший рух транспортного засобу допускається лише після укладення відповідного договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності. [2]

Ще одним кроком у вдосконаленні здійснення зовнішнього контролю страховиків з боку МТСБУ є створення нової Централізованої бази даних Моторного (транспортного) страхового бюро України (ЦБД МТСБУ). На сьогоднішній день є вкрай важливим реалізація заходів, спрямованих на інтеграцію ЦБД МТСБУ та інформаційних баз даних Національної поліції МВС України.

Відповідно до ст. 55 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» єдина централізована база даних діє з метою організації обміну інформацією про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності та контролю за його здійсненням створюється єдина централізована база даних, яка містить відомості про чинні та припинені договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, страхові випадки, що мали місце, транспортні засоби та їх власників. Оператором єдиної централізованої бази даних є МТСБУ. Користування інформаційними ресурсами єдиної централізованої бази даних є вільним і загальнодоступним, за винятком інформації, яка відповідно до законодавства є інформацією обмеженого доступу.

Призначення ЦБД МТСБУ полягає у здійсненні обліку інформації договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ), інформації про справи з врегулювання страхових випадків за цими договорами, інформації про бланки договорів, а також для централізованого ведення нормативно-довідкової інформації з цього виду страхування. Нова програма дозволяє організувати облік як за внутрішніми, так і за міжнародними договорами страхування («Зелена картка»). Дана система забезпечує щоденний збір повного спектра інформації щодо договорів та справ з врегулювання страхових випадків від страхових компаній до МТСБУ. Спеціалісти МТСБУ та страхових компаній мають можливість складати звіти та здійснювати різноманітний аналіз інформації з використанням потужних інструментальних засобів. Система містить зручний інтерфейс конструювання нових форм звітності. Для спрощеного доступу користувачів до централізованого ресурсу Системи впроваджено веб-портал. [4, с. 61] Доступ до інформації ЦБД мають також пересічні громадяни. Система МТСБУ забезпечує моніторинг завантажень, аналіз дій користувачів, розподіл прав доступу до даних, ведення нормативно-довідкової інформації, автоматичне оновлення версій програмного забезпечення.

Механізм взаємодії страхових компаній і ЦБД МТСБУ дозволяє оптимізувати трудовитрати компанії при роботі з даними по ОСЦПВВНТЗ. Інтеграція за допомогою веб-сервісів ЦБД МТСБУ та інформаційних систем страховиків дає змогу оптимізувати роботу співробітників компанії: істотно підвищити оперативність обміну даними з ЦБД; скоротити трудовитрати в результаті ліквідації ручного процесу щомісячного доправлення даних в ЦБД МТСБУ з подальшим ручним звіренням показників у МТСБУ і Нацкомфінпослуг. Інтеграція знизилася інформаційне навантаження завдяки використанню звичного інтерфейсу і механізмів власної системи. Все це значно спростили процеси підготовки звітності СК перед МТСБУ. В процесі розроблення модуля інтеграції з веб-сервісами ЦБД МТСБУ були виявлені і успішно вирішені питання, пов'язані з оптимізацією оброблення та синхронізації великих масивів даних. Використання веб-технологій підвищує не тільки швидкість взаємодії з базою даних МТСБУ, а і якість даних, що вводяться. Так, уже на первинному етапі обробки страхового поліса, оператор отримує звіт про результати перевірки введених даних і, в разі наявності помилок, має можливість максимально оперативно внести необхідні уточнення і зміни.

Ефективність роботи МТСБУ у здійсненні контролю за страховиками - членами МТСБУ за останні роки досягла значного прогресу, але поряд із тим має ще значні недоліки і великі можливості для подальшого вдосконалення, що стосується використання сучасних інформаційних технологій, міжнародного досвіду та оптимізації діяльності МТСБУ із органами Національної поліції України.

Впровадження системи оперативної перевірки інформації про наявність страхового покриття у автовласника з боку Національної поліції України є особливо актуальним, в тому числі і в рамках розробки та впровадження електронного полісу. Тому ми пропонуємо активізувати налагодження процесу обміну інформацією, щоб з одного боку автовласник був впевнений в якості страхового захисту, а поліція мала можливість оперативно здійснювати перевірку наявності страхового покриття без додаткових запитів до ЦБД МТСБУ.

Застосування певних форм взаємодії між Моторно (транспортним) страховим бюро України та іншими державними органами визначається: по-перше, завданнями, які повинні бути вирішені внаслідок здійснення діяльності щодо дотримання законодавства про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів; по-друге, повноваженнями, які покладаються чинним законодавством на конкретний державний орган або його підрозділ.

References:

1. *Zakon Ukrainy «Pro strakhuvannia»* [The Law of Ukraine "On insurance"] vid 04.10.2001 № 2745-III (2745-14). *Elektronnyi resurs* [Electronic resource]. *Rezhym dostupu* [Access mode]: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>. (In Ukrainian)
2. *Zakon Ukrainy « Pro oboviazkove strakhuvannia tsyvilno-pravovoi vidpovidalnosti vlasnykiv nazemnykh transportnykh zasobiv»* [The Law of Ukraine «On compulsory insurance of civil liability of owners of land vehicles»] vid 01.07.2004 № 1961-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>. (In Ukrainian)
3. *Arkusha L.I. 2003 Problemy vzaiemodii ta informatsiinoho zabezpechennia pravookhoronnykh orhaniv u borotbi z ekonomichnoiu orhanizovanoi zlochynnoiu diialnistiu.* [Problems of interaction and information provision of law enforcement bodies in the fight against economic organized criminal activity]. *Informatsiine zabezpechennia protydii orhanizovanii zlochynnosti: zb. nauk. statei / Biblioteka zhurnalnu «Yurydychnyi visnyk».* [Information support for counteraction to organized crime: Sb. sciences articles / Library of the journal "Legal Bulletin"]. Odesa: FENIKS, 2003. P. 109-117. (In Ukrainian)
4. *Novatskyi A. M. 2004 Intehratsiia informatsiinykh system yak chynnyk pidvyshchennia efektyvnosti kontrolnoi diialnosti* [Integration of information systems as a factor in improving the effectiveness of control activities]. *Pravova informatyka* [Legal Informatics]. 2004. № 4. P. 61-65. (In Ukrainian)
5. *Durdynets V. V., Zaichuk V. O., Tatsii V. Ya. 2005 Systemna informatyzatsiia zakonotvorchoi ta pravookhoronnoi diialnosti.* [System informatization of law-making and law-enforcement activity]. K.: Navch. knyha, 2005. 639 p. (In Ukrainian)

Организация обмена информацией между Моторно (транспортным) страховым бюро Украины и Национальной полицией Украины посредством использования данных Единой централизованной базы данных МТСБУ договоров обязательного автомобильного страхования

Карпенко Карина Константиновна, e-mail: karina.konstantinovna@inbox.ru,
Одесский университет внутренних дел, Украина

Аннотация: В статье рассматриваются вопросы совершенствовании осуществления внешнего контроля страховщиков со стороны МТСБУ. Создание новой Централизованной базы данных Моторного (транспортного) страхового бюро Украины (ЦБД МТСБУ). На сегодняшний день является крайне важным реализация мероприятий, направленных на интеграцию ЦБД МТСБУ и информационных баз данных Национальной полиции МВД Украины. Предотвращения злоупотреблений на рынке обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев наземных транспортных средств и расширения информационного взаимодействия.

Особое внимание уделяется вопросам организации обмена информацией между МТСБУ и МВД Украины, посредством использования данных Единой централизованной базы данных МТСБУ сотрудниками Национальной полиции Украины для осуществления контроля за наличием у владельцев транспортных средств договоров обязательного автомобильного страхования.

Также предлагаются направления совершенствования осуществления внешнего контроля страховщиков со стороны МТСБУ, которое реализуется через процесс создание новой Централизованной базы данных Моторного (транспортного) страхового бюро Украины (ЦБД МТСБУ). На сегодняшний день является крайне важным реализация мероприятий, направленных на интеграцию ЦБД МТСБУ и информационных баз данных Национальной полиции МВД Украины.

Ключевые слова: страхование, транспортное средство, страховой риск, страховая выплата, потерпевший, дорожно-транспортное происшествие, база данных.

Centre for European Reforms Studies a.s.b.l.
(Grand Duchy of Luxembourg)

European Reforms Bulletin
scientific peer-reviewed journal

2017
No. 2

Passed for printing 28.02.2017. Appearance 7.03.2017.
Typeface Times New Roman. Circulation 100 copies.

Design, computer page positioning, layout: **Centre for European Reforms Studies, a.s.b.l. Grand Duchy of Luxembourg**
All the articles are published in author's edition. Publishing institution: **Centre for European Reforms Studies, a.s.b.l. Grand Duchy of Luxembourg** (Registre de commerce et des sociétés, Luxembourg, F 10.340, siège social: L-1541 Luxembourg, 36, boulevard de la Fraternité),
+352661261668, e-mail: bulletin@email.lu, <http://cers.eu.pn/bulletin.html>